

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Technische Bedrijfskunde van de Hogeschool Rotterdam**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Hogeschool Rotterdam
31 maart 2017	Naam opleiding	: hbo-bachelor Technische Bedrijfskunde (240 EC)
onderwerp	Datum aanvraag	: 25 augustus 2016
Besluit	Graad opleiding	: Bachelor of Science
hbo-ba Technische	Varianten opleiding	: deeltijd, voltijd
Bedrijfskunde van de	Locatie opleiding	: Rotterdam
Hogeschool Rotterdam	Datum goedkeuren panel	: 29 februari 2016
(005056)	Datum locatiebezoek	: 21 april 2016
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 15 juli 2016
U0391/6.3/JH/kt	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 5 november 2013

ons kenmerk

NVAO/20170481/LL

bijlagen

Aanvullende informatie

- In het rapport ontbrak de naam van een panellid in het overzicht van het auditpanel. De NVAO heeft op 4 januari 2017 het evaluatiebureau telefonisch aanvullende informatie gevraagd over de aanwezigheid van dit panellid tijdens het locatiebezoek. Bij e-mail van 9 januari 2017 bevestigde het evaluatiebureau dat het panellid heeft deelgenomen aan het bezoek en stuurde het bureau de onafhankelijkheidsverklaring van het panellid toe; deze informatie is vervolgens telefonisch onderschreven door Hogeschool Rotterdam. Het evaluatiebureau heeft een gecorrigeerd rapport toegestuurd voor publicatie op de website van de NVAO.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 36791).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: 'auditpanel').

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De opleiding ontleent de door haar beoogde eindkwalificaties aan het in 2012 landelijk vastgestelde beroeps- en opleidingsprofiel voor Technische Bedrijfskunde (TBK) opleidingen in Nederland. Daarbij heeft zij acht competenties samengevoegd tot een eigen Technische Bedrijfskunde profiel en profileert zij zich op de technologie van productie- en assemblageprocessen, met in het bijzonder de aandacht voor moderne sociotechniek.

Het profiel wordt gedragen door het relevante werkveld en de opleiding heeft aan het auditpanel inzichtelijk gemaakt dat de door haar gehanteerde eindkwalificaties zowel qua inhoud, niveau als oriëntatie passend zijn voor een hbo-bachelor. De ambities van de opleiding zijn volgens het auditpanel noemenswaardig. De ambities en de sociotechnische profilering in de eindkwalificaties mogen wat het panel betreft nog sterker naar voren komen in de communicatie.

Het auditpanel is gecharmeerd van de heldere focus die de opleiding met haar eindcompetenties legt. Het auditpanel vindt deze goed aansluiten bij de Rotterdamse regio waarin de opleiding opereert. Daarbij vindt het auditpanel het passend dat de opleiding de TBK-afgestudeerde als generieke technisch bedrijfskundige positioneert die zich kan richten op het analyseren van vraagstukken en (her)ontwerpen van bedrijfsprocessen.

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding heeft aangetoond dat de door haar beoogde eindkwalificaties voor beide varianten (i) op hbo-bachelorniveau zijn gedefinieerd doordat deze op inzichtelijke wijze zijn verbonden met de Dublin-descriptoren, (ii) qua beroepsoriëntatie goed aansluiten op hetgeen van een TBK-afgestudeerde bachelor mag worden verwacht, (iii) zich goed laten verbinden met de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van een dergelijke opleiding en (iv) zich sociotechnisch profileert, waarmee de opleiding zich – gezien de regio waarin zij actief is – in haar profiel passend onderscheidt van soortgelijke TBK-opleidingen.

Op grond van deze bevindingen komt het auditpanel op Standaard 1 tot het oordeel 'goed' voor de voltijdse en deeltijdse variant.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding een zorgvuldige instroomprocedure hanteert, die zorgt voor de juiste match tussen student en opleiding. Tijdens de audit bevestigen studenten zonder uitzondering dat zij met het juiste beeld van de opleiding zijn ingestroomd.

Het programma van de opleiding vindt het auditpanel solide. Het heeft een heldere structuur, die een samenhangend geheel vormt. Studenten ervaren het programma over het algemeen als studeerbaar, maar stevig. Samengevat is het auditpanel van oordeel dat de opleiding beschikt over een gedegen onderwijsprogramma, dat dekkend is voor de beoogde eindkwalificaties, inhoudelijk samenhangend is en dusdanig is vormgegeven dat het studeerbaar is voor studenten. De deeltijdse variant wordt momenteel overgezet naar het nieuwe curriculum, zodat het gelijke tred houdt met de voltijdse variant.

Pagina 3 van 7 De opleiding probeert op opleidings- en studentniveau voortdurend te schakelen met internationale partners. Voor de student staat samenwerking met studenten uit het buitenland centraal, waarbij de opleiding uitgaat van twee pijlers, Internationalisation at home en studentmobiliteit. Het auditpanel alsmede de studenten zijn tevreden met de invulling van internationalisering door de opleiding.

Voltijdse studenten komen vanaf jaar 1 in aanraking met onderzoek. Deeltijdse studenten bouwen voort op hun reeds ontwikkelde onderzoeksvaardigheden door in te zetten op keuzevakken als kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden. Het geleerde wordt vervolgens toegepast in projecten en bedrijfsopdrachten. Onderzoek heeft ook een plek in de opleiding door samenwerkingen met kenniscentra en lectoraten.

Het auditpanel heeft tijdens de audit geconstateerd dat er binnen de opleiding sprake is van een open werk- en studieklimaat, dat zich onder meer vertaalt in een grote betrokkenheid van studenten en medewerkers bij hun opleiding.

Docenten zijn betrokken en van goed niveau. Er is voldoende mankracht om de studenten te voorzien van passend onderwijs voor het programma. Studenten vinden de docenten goed benaderbaar, ook buiten de colleges om. Het auditpanel stelt vast dat de omvang van het docentenkorps toereikend is om het programma adequaat te kunnen uitvoeren. De samenwerking van de opleiding met het werkveld beoordeelt het auditpanel als sterk.

Er is sprake van adequate onderwijsruimten, het studielandschap heeft een goed werkend Wifi-netwerk, PC-werkplekken en de mogelijkheid tot printen. In het gehele gebouw is draadloos internet beschikbaar. Het auditpanel heeft recente en relevante vakliteratuur gezien in de mediatheek in het gebouw. Het aanbod aan literatuur is voor de student tevens digitaal beschikbaar. Zowel de studiebegeleiding als de informatievoorziening heeft de opleiding praktisch ingericht. Studenten zijn er tevreden over.

De opleiding beschikt over een gedegen, samenhangend en studeerbaar programma dat opleidt tot de beoogde eindkwalificaties en een docentenkorps dat zowel kwalitatief als kwantitatief goed is toegerust om het programma naar behoren uit te voeren en dit ook doet. De opleiding is momenteel druk bezig het curriculum van de deeltijd over te zetten zodat het kan aanhaken aan de voltijdse variant; het huidige programma van de deeltijd biedt volgens het auditpanel nog ruimte tot ontwikkeling en verbetering. Het auditpanel steunt de omzetting met kracht voort te zetten. Alles overwegend komt het panel op Standaard 2 voor de voltijdse variant tot het oordeel 'goed' en 'voldoende' voor de deeltijdse variant.

Standaard 3: Toetsing

Het auditpanel is zeer positief over het toetsbeleid en de kwaliteitsborging van de opleiding. De examencommissie, toetscommissie, curriculumcommissie en opleidingscommissie werken samen om toetsen kwalitatief goed te maken, een duidelijk jaarplan neer te zetten en kwaliteit te borgen. Tijdens de audit zijn diverse toetsen bekeken, het auditpanel is tevreden met de inhoud en beoordeling daarvan. Het kennis-, praktijkgestuurd- en studentgestuurd onderwijs vindt men terug in de toetsen.

Samenvattend en alles afwegend komt het auditpanel tot het oordeel 'goed' voor standaard 3 voor beide varianten.

De opleiding hanteert een duidelijk gestructureerde afstudeerprocedure. Wel wil het auditpanel de opleiding meegeven te kijken naar de beoordelingssystematiek van het afstuderen. Het is namelijk een blijvende uitdaging om de student bij het afstuderen integraal op alle competenties af te toetsen op niveau 3.

Het auditpanel bestudeerde en beoordeelde vijftien afstudeerwerken: 10 eindwerken van de voltijd en 5 eindwerken van de deeltijd. De bestudeerde scripties en portfolio's liggen op bachelorniveau. De beoordeling van de afstudeerwerken door het auditteam komt overeen met het oordeel van de examinatoren. De eindwerken van de deeltijdse variant liggen nog niet op het niveau van de voltijd, dit heeft wellicht te maken met het curriculum dat nog moet worden omgezet en het gebruik van het oude competentieprofiel. Alumni zijn door de stevige theoretische basis en de praktijkgerichtheid inzetbaar in uiteenlopende gebieden in het werkveld.

Het auditpanel komt tot het oordeel 'goed' voor deze standaard voor de voltijdse variant en 'voldoende' voor de deeltijdse variant.

Algemene conclusie

Het auditpanel komt voor de voltijdse variant tot het oordeel 'goed' voor alle standaarden. De deeltijdse variant wordt met een 'voldoende' beoordeeld op standaarden 2 en 4, en een 'goed' op standaarden 1 en 3. Op grond van de beslisregels van de NVAO leidt dit tot het overall oordeel 'goed' voor de opleiding Technische Bedrijfskunde voltijd en 'voldoende' voor deeltijd.

Pagina 5 van 7 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 16 januari 2017 naar voren te brengen. Bij e-mail van 31 januari 2017 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Technische Bedrijfskunde (240 EC; varianten: deeltijd, voltijd; locatie: Rotterdam) van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 maart 2017 en is van kracht tot en met 30 maart 2023.

Den Haag, 31 maart 2017

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel deeltijd	Beoordeling door het panel voltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.	Goed	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.	Voldoende	Goed
3. Toetsing	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Goed	Goed
4. Gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende	Goed
Eindoordeel per variant		Voldoende	Goed
Eindoordeel		Voldoende	

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Pagina 7 van 7 **Bijlage 2: panelsamenstelling**

- R.J.M. van der Hoorn (voorzitter), een van de directeuren van de Hobéon Groep en heeft binnen het hoger onderwijs ruime ervaring met audits. Daarnaast houdt hij zich onder andere bezig met financieel economische vraagstukken voor hoger onderwijsinstellingen;
- dr. Ir. J.P. Vos (lid), hoofddocent bij de opleiding Technische Bedrijfskunde aan De Haagse Hogeschool;
- H.J.S. Bax (lid), Technical Maintenance Manager Strategy & Support bij Europe Container Terminal;
- D. Blankestijn (lid), instituutsdirecteur Engineering & Design aan de Hogeschool Utrecht en lid van het stichtingbestuur "Wegen voor Burundi";
- J. Lambermon (student-lid), student Technische Bedrijfskunde aan De Haagse Hogeschool in Delft. Op dit moment is hij bezig met afstuderen.

Het panel werd ondersteund door de heer F.J. Telwin, secretaris (gecertificeerd).